

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

FAQ: Nejčastější dotazy k výzvam PO 4, OPŽP 2014-2020

I. Dotazy obecného charakteru:

1) Jakým způsobem se žádost o podporu z OPŽP 2014-2020 podává?

Žádosti se budou podávat pouze elektronicky v systému MS2014+, konkrétně prostřednictvím portálu pro žadatele ISKP14+ (<https://mseu.mssf.cz>). Samotnou žádost pak žadatel (statutární zástupce nebo jím zmocněný signatář) bude muset před jejím podáním v systému elektronicky podepsat. Bez tohoto podpisu žádost nebude možné podat. Podmínkou pro podání žádosti je registrace v ISKP14+, platné IČO a elektronický podpis. Video návod na práci se systémem naleznete na stránkách MMR <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Elektronicka-zadost>.

Přílohy se vkládají elektronicky do MS2014+, písemně je možné doručit pouze takové doklady, které není možné vložit do elektronického systému (zejména projektovou dokumentaci), a to na příslušné regionální pracoviště AOPK ČR nejpozději do 16:00 dne ukončení příjmu žádostí.

Doklady (rozhodnutí, závazná stanoviska či vyjádření orgánů státní správy) můžete vložit buď naskenované s ručním podpisem a razítkem (vložit scan dokumentu a elektronickým podpisem potvrďte jeho pravost - ikona pro elektronický podpis se zobrazuje na levé straně řádku přílohy), nebo podepsané v elektronické formě. Stanoviska či vyjádření s elektronickým podpisem již některé úřady běžně využívají a vydávají. Pokud Vám úřad zašle (datovou schránkou, případně e-mailem) stanovisko s elektronickým podpisem, musíte si jej uložit v počítači a následně nahrát do MS2014+ - není možné jej vytisknout a oskenovat! Pokud Vám např. projektant dodá projektovou dokumentaci nebo jiný dokument v elektronické formě se svým elektronickým podpisem, opět jej stáhnete a nahrajete do MS2014+. Když dostanete od úřadu, zhotovitele nebo projektanta dokumenty v písemné podobě s podpisem a razítkem, naskenujte je a vložte do MS2014+, viz výše. Originál těchto dokumentů je však třeba si ponechat pro případnou veřejnosprávní kontrolu, která může být na projektech provedena.

Scan projektové dokumentace nedoporučujeme, jelikož hrozí výrazné snížení kvality a tím pádem i nemožnost projektovou dokumentaci náležitě posoudit. Je tedy třeba ji dodat v originálním elektronickém formátu, nebo písemně doručit na regionální pracoviště.

2) Lze některé úkony v realizaci projektu provést ještě před podáním žádosti?

Ano, datum, od něhož je možné uznat výdaje jako způsobilé, je 1. 1. 2014. Výdaje ale musí být i v tomto případě vynaloženy v souladu s podmínkami OPŽP, např. výběrové řízení na dodavatele musí být provedeno dle pravidel OPŽP (dle dokumentu Zadávání veřejných zakázek), aby mohly být výdaje uznány za způsobilé. Projekt musí výběrovým řízením projít jako celek a poté být podán s žádostí o podporu s tím, že část již je realizována. Realizace projektu nesmí být před schválením žádosti o podporu již ukončena.

3) Jaké mohou být majetkoprávní vztahy k předmětu podpory a pozemku realizace?

Žadatel o podporu v rámci PO 4 OPŽP musí být buď:

- a) vlastník pozemku (je vlastníkem nebo se stane po ukončení projektu - v případě, že vlastnické právo ještě není zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím návrhu na vklad do katastru nemovitostí potvrzeného katastrálním úřadem a smlouvou o nabytí vlastnického práva (např. kupní smlouva, smlouva darovací)).*
- b) nájemce pozemku (Z nájemní smlouvy vyplývá, že žadatel může daný projekt realizovat. Současně musí být zaručeno zajištění udržitelnosti výstupů projektu).*
- c) disponovat souhlasem vlastníka v případě investičních a/nebo stavebních akcí (stavební akce vyžadující úkon stavebního nebo vodoprávního úřadu) a výsadeb.*
- d) čestné prohlášení u neinvestičních a nestavebních záměrů (záměrů, které nevyžadují úkon stavebního či vodoprávního úřadu) s výjimkou výsadeb, které obsahuje, že má žadatel na pozemcích realizace akce vypořádány vlastnické vztahy*

Čestné prohlášení zakládá zodpovědnost žadatele a potvrzuje, že postupoval dle právních předpisů ČR. Je-li dle platných právních předpisů nutná smlouva, žadatel ji ze zákona musí mít, pouze ji nedokládá k žádosti o podporu a pouze čestně prohlásí, že ji má. Dodržení veškeré legislativy je tak na jeho zodpovědnosti – pokud se při veřejnosprávní kontrole ukáže, že žadatel/příjemce nesplnil zákonné povinnosti a jeho čestné prohlášení nebylo pravdivé, bude zahájeno řízení o nesrovnalosti, které může vést k odebrání dotace.

Pokud je akce neinvestiční, ale přesto vyžaduje úkon stavebního úřadu, potřebuje již žadatel minimálně souhlas vlastníka s realizací a udržitelností, případně nájemní smlouvu, ze které plyne, že je příslušný na pozemku hospodařit a že umožní udržitelnost výstupů projektu.

Pokud je akce investiční, ale přesto nevyžaduje úkon stavebního úřadu, potřebuje žadatel také minimálně souhlas vlastníka s realizací a udržitelností, případně nájemní smlouvu, jako v odstavci výše.

Projekty na realizace výsadeb vyžadují vždy minimálně souhlas vlastníka s realizací a udržitelností.

Výjimkou je realizace opatření v lesích (SC 4.3, aktivita 4.3.4), kdy musí být příjemcem podpory vlastník či nájemce (§ 5 odst. 2 zákona 289/1995 Sb.). V tomto případě tedy nepostačí pouze souhlas vlastníka.

4) Jak má vypadat „dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území/ biologické posouzení“?

Zhodnocení stávajícího - výchozího stavu území před realizací projektu je povinnou součástí každé žádosti o podporu v rámci PO 4. Je součástí dokumentace předkládané žádosti o podporu. Výstupem biologického posouzení musí být jednoznačné sdělení, zda opatření má či nemá vliv na druhy zjištěné v lokalitě. Současně, musí být zřejmý přínos realizace opatření. Na základě obou dokumentů je pak možné posoudit přijatelnost projektu.

Zhodnocení stávajícího stavu území slouží i k věcnému hodnocení, posouzení vhodnosti navrženého opatření a přínosu opatření pro řešení daného problému. Forma a rozsah zhodnocení stávajícího stavu území nejsou předepsané, jelikož obsah závisí vždy na typu prováděných opatření. Obecně musí být toto zhodnocení, stejně jako celá projektová dokumentace, v takovém rozsahu a formě, aby bylo možné podle ní plně posoudit navržené opatření. Nedílnou součástí by měl být slovní popis stavu lokality a vhodná fotodokumentace prokazující stav lokality. Biologické posouzení nemusí být v rozsahu biologického hodnocení zpracovaného autorizovanou osobou (viz zákon č. 114 Sb.), představuje zhodnocení stavu lokality z hlediska výskytu organismů z dostupných údajů a z osobní návštěvy lokality a terénního šetření, v případě dotčení zvláště chráněných druhů (ZCHD) i popis možných negativních vlivů nejen na lokalitu, ale i na druhy, či další specifické posudky, pokud to povaha opatření vyžaduje (např. ornitologický, entomologický), popřípadě i popis vlivu na krajinný ráz. To, zda k posouzení potřebuje zpracovatel provést specifické průzkumy, je na jeho odborném rozhodnutí. Záleží také na konkrétním druhu opatření a jeho vlivu na skutečně zjištěné skupiny druhů (organismů).

5) Jak má vypadat „dostatečné zhodnocení vlivu průběhu realizace opatření na biodiverzitu a funkce ekosystémů“?

Forma a rozsah zhodnocení vlivu a průběhu nejsou předepsané, musí však být dostatečné k posouzení přijatelnosti podaného projektu, vhodnosti navržených opatření a jejich vlivu na řešení problému na lokalitě. Zhodnocení by mělo obsahovat kompletní výčet možných negativních vlivů a návrhy účinných opatření na jejich eliminaci.

6) Je možné zakoupit techniku na realizaci prací v rámci PO 4?

V případě SC 4.1, 4.2 a u zemědělských a lesnických aktivit ve SC 4.3 je možné financovat nákup techniky, ovšem pouze za předpokladu, realizujete-li dané opatření svépomocí a je-li nákup nezbytný k realizaci tohoto opatření. V případě SC 4.4 je možná pouze realizace dodavatelským způsobem (nikoliv svépomocí) a technika a stroje tudíž nejsou způsobilým výdajem.

7) Jsou mzdové výdaje na práci svépomocí (mzdové prostředky) způsobilým výdajem?

Pouze v případě SC 4.1, 4.2 a částečně u 4.3 (pouze u činností zemědělského a lesnického charakteru realizovaných na pozemcích ve vlastnictví nebo v pronájmu žadatele (případně pachtu nebo obdobném vztahu)) jsou způsobilé mzdové výdaje (na realizaci svépomocí, nikoliv na administraci projektu). Rozsah způsobilých výdajů v rámci mzdových nákladů může být maximálně jeden úvazek na pracovníka (tzn. 40 pracovních hodin týdně), který se přímo podílí na projektu. Mzdové náklady musí být stanoveny dle platných mzdových předpisů příjemce podpory v okamžiku výplaty mzdy a jsou způsobilé max. do výše odpovídající 4,5násobku minimální mzdy stanovené v nařízení vlády č. 567/2006 Sb.

8) Jak je definováno místo realizace projektu a jeho lokalizace v ZCHÚ?

Místem realizace projektu jsou všechny pozemky, na kterých skutečně probíhá fyzická realizace opatření souvisejících s cílem projektu.

Pro zařazení plochy opatření (např. z výčtu parcel v projektové dokumentaci, mapky, GIS vrstvy) do konkrétní bodové hladiny bude porovnáváno překrytí plochy s územím jednotlivých bodových hladin hodnotícího kritéria, přičemž rozhodující je převažující plocha opatření v území dané bodové hladiny. V tomto případě se uvažuje s lokalizací hlavního opatření, tj. opatření, kterým projekt dosahuje cíle PO 4. Opatření může být realizováno i v ochranném pásmu ZCHÚ, proto se hodnotí lokalizace ZCHÚ včetně ochranných pásem.

II. Dotazy věcného charakteru dle zaměření specifického cíle (SC):

SC 4.1, 4.2 (10. a 11. výzva)

9) Mohu realizovat projekty zaměřené na ochranu zvláště chráněných druhů (ZCHD) výhradně na pozemcích s doloženým výskytem?

Co se týká projektů zaměřených na biotopy a ZCHD, lze podpořit i projekt realizovaný na pozemcích sousedících s lokalitami s doloženým výskytem ZCHD (terénní průzkum, nálezová databáze). Záleží na konkrétním druhu, jaká opatření se budou realizovat a je-li opatření na daném pozemku účelné (projekt musí obsahovat posouzení současného stavu lokality pro tento druh). Stanovištní podmínky musí po ukončení projektu umožňovat rozšíření a přežití populací ZCHD na pozemcích realizace projektu.

10) Jak je definován „vzácný druh“ rostlin a živočichů?

Jedná se o:

- všechny zvláště chráněné druhy dle zákona č. 114/1992 Sb.
- druhy červených seznamů v kategorii kriticky ohrožený (CR), ohrožený (EN), zranitelný (VU) u živočichů a u rostlin v kategorii kriticky ohrožené (C1), silně ohrožené (C2) a ohrožené (C3)

11) Na jaké druhy musí být zaměřeno opatření k likvidaci invazních druhů a co vše mohou do projektu zahrnout?

V rámci PO 4 je možné podpořit likvidaci invazních druhů v rámci SC 4.2, aktivity 4.2.3 "Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů", nebo ze SC 4.1 (pouze pokud bude projekt realizován v národně významném zvláště chráněném území - tedy v CHKO, NP, NPR, NPP nebo na lokalitě soustavy Natura 2000).

Mezi podporovaná opatření patří:

- mapování a monitoring (včetně kontroly úspěšnosti na ošetřených plochách) a příprava metodik a koncepčních dokumentů pro omezování invazních druhů,
- eradikace, popř. regulace invazních druhů (sečení, výřez, odchyt či odlov, aplikace biocidů apod., bezpečná likvidace biomasy aj.),
- obnova stanovišť po eradikaci (osev, výsadba dřevin) – pouze v odůvodněných případech, kdy je obnova nezbytná pro zamezení opětovného uchycení invazních druhů,
- jako součást realizace opatření také osvěta, informování veřejnosti a dotčených subjektů.

Předmětem podpory mohou být pouze opatření zaměřená na druhy zařazené v kategorii BL1–BL4 Černého seznamu invazních druhů (<http://invaznidruhy.nature.cz/odkazy/>) nebo druhy zařazené v tomto seznamu na „watchlist“ (varovný seznam) nebo pokud jde o území, kde nepůvodní druh působí významnou změnu původních přírodovědně významných biotopů nebo je území významným ohniskem pro další šíření. Jedná se např. o bolševník velkolepý, javor jasanolistý, trnovník akát, netýkavku žláznatou, netýkavku malokvětou, borovici vejmutovku, křídlatku, karase stříbřitého, norka amerického, střevličku východní aj.

Předmětem podpory mohou být pouze opatření, která přispívají k naplňování cílů programu v oblasti ochrany biodiverzity. V případě invazních druhů myslivecky užívaných (např. norek americký) lze opatření podpořit pouze se souhlasem mysliveckého hospodáře/uživatele honitby.

12) Za jakých podmínek lze z OPŽP podpořit propagaci a osvětu veřejnosti, například formou informačních tabulí?

Informační tabule a jiné osvětové aktivity lze podpořit ze SC 4.2 a SC 4.1 pouze jako usměrnění návštěvníků ve zvláště chráněných územích a územích soustavy Natura 2000 z důvodu eliminace negativního dopadu na předmět ochrany daného území. Aktivity musí vyplývat z platného plánu péče o zvláště chráněné území, ze smluvní ochrany, nebo ze souhrnu doporučených opatření pro území Natura 2000, aktivita tedy musí být uvedena v návrhové části těchto dokumentů.

V případě SC 4.1, opatření „Plánování péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy území Natura 2000“, je možné podpořit i osvětu, informování veřejnosti a dotčených subjektů v případě, že jsou tyto aktivity nezbytné pro plánování péče o dané území. V rámci opatření plánování péče jsou způsobilými příjemci pouze kraje (v 9. výzvě pak i AOPK ČR, Správy NP a Správa jeskyní).

SC 4.3 (12. výzva)

13) Lze získat dotaci na odbahnění a opravu (obecního) rybníka?

Obnovu obecního rybníka lze zařadit do SC 4.3, v rámci nějž je možné podpořit obnovu vodních prvků v krajině s ekologicko-stabilizační funkcí, a to i v případě, že se jedná o rybník na území obce (ze SC 4.4 odbahnění rybníka v obci hradit nelze – SC 4.4 je určen primárně pro realizaci zeleně, s možností realizace doplňkových vodních prvků). Konkrétně se jedná o aktivitu 4.3.2 „Vytváření, regenerace či posílení krajinných prvků a struktur“. Výše podpory pro obnovu vodních nádrží je 50 %. Oprava hráze, vypouštěcího zařízení, popř. bezpečnostního přelivu je způsobilým výdajem. Samostatné odbahnění rybníka bez podpory ekologicko-stabilizačních funkcí podpořit nelze.

V PO 4 nebudou podporovány projekty, jejichž cílem je pouze retence (akumulace) vody v krajině, a projekty, které by znamenaly negativní zásah do stávajících ekologicko-stabilizačních funkcí krajiny (např. realizace rybníku na vodním toku přírodního charakteru s aktivní údolní nivou). Jednou z podmínek dotace je, že chov ryb neoslabí ekologické funkce nádrže. Dodržování podmínek hospodaření na rybníce je kontrolováno.

14) Co je míněno obnovou historické cestní sítě, a mají tyto cesty definovanou podobu?

Za historickou cestu je považována cesta, která dle historických dokladů existovala a v současné době je zaniklá, nebo je ve stavu, který neumožňuje její využití k pěšímu průchodu krajinou. To, jak je vedena v katastru nemovitostí, není relevantní. V rámci povinných příloh

není doklad k prokázání historického charakteru cesty přímo vyžadován, pokud však nebude v rámci hodnocení žádosti možné tuto cestu identifikovat z projektové dokumentace, bude žadatel vyzván k doložení relevantních podkladů (např. historické mapy, staré mapy, místní kronika atd.), aby bylo možné posoudit přijatelnost projektu.

Realizace obnovy historické cestní sítě je možné podpořit pouze komplexně, tedy v souvislosti s realizací doprovodné vegetace (geograficky původních a stanovištně vhodných druhů). Způsobilým výdajem je odstranění náletu, terénní úpravy, výsadba stromů a zatravnění. Přesné parametry nejsou dány, jde hlavně o účel. Cesta je určena pro pěší průchod krajinou a neslouží k pojezdu motorových vozidel či zemědělské obsluhy. Nesmí tedy být zpevněna či dosypávána dovezeným materiálem (např. šterkem), nepočítá se ani s loži z jiného materiálu. Cesta by měla vypadat jako polní nebo lesní cesta se ztuhnutým nebo zatravněným povrchem po okrajích osazená stromy.

15) Lze u aktivity 4.3.2 Vytváření, regenerace či posílení krajinných prvků a struktur podat žádost na výsadbu dřevin? Lze podpořit i stromořadí v obci?

V rámci aktivity 4.3.2 je možné podat projekt na revitalizaci stromořadí, resp. na liniové a skupinové výsadby dřevin (stromořadí, větrolamy, břehové porosty, remízy) ve volné krajině. Míra podpory je 80 %.

Stromořadí v obci nebo liniové výsadby podél komunikací v obci lze podpořit ze specifického cíle 4.4 „Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech“. Výše podpory je 60 %.

16) Mohu realizovat v rámci ÚSES obnovu vodních prvků se 100% podporou?

V rámci vyhlášené výzvy je z realizace ÚSES se 100% podporou vyloučena obnova malých vodních nádrží – rybníků, které jsou v územním plánu vymezeny jako biocentra. Jejich obnovu je možné podpořit výhradně s 50% podporou ERDF. Ostatní vodní prvky (tůň, mokřady) vymezené jako ÚSES je možné realizovat s podporou 100 %, pokud se bude jednat o funkční ucelenou skladebnou část ÚSES (biocentra či biokoridoru).

17) Jak rozliším, zda podat projekt na výsadby, ošetření a kácení dřevin do SC 4.3 nebo 4.4? Do jakého SC podám opatření realizované na lesní půdě (PUPFL) v obci?

Pokud se jedná o území mimo intravilán obce (a nejedná se o pozemek určený k plnění funkce lesa, tzv. PUPFL), patří projekt do aktivity 4.3.2 Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. Zde je podporováno i odstranění náletů, nezbytné kácení i ošetření dřevin. U výsadeb je podpora omezena pouze na geograficky původní a stanovištně vhodné dřeviny.

Pokud se jedná o intravilán obce, patřil by projekt do SC 4.4, kde je podporováno vykácení náletů i ošetření dřevin za předpokladu, že bude odůvodněné v dendrologickém posudku a nezbytné k založení nové zeleně.

Pokud by se jednalo o PUPFL v intravilánu obce, bylo by možné podat projekt v závislosti na realizovaném opatření do aktivity 4.4 s cílem regenerace zeleně se 60% podporou, nebo do aktivity 4.3.4 s cílem zlepšit druhovou, věkovou a prostorovou strukturu lesů se 75% podporou, v jejímž rámci je možné provést výchovný zásah (prořezávka, probírka do 40, probírka 40+) se zachováním příznivého počtu dřevin přirozené druhové skladby (PDS) či výsadby, dosadby či podsadby dřevin PDS včetně vnosu stanovištně vhodných keřů do porostních pláštíů.

SC 4.4 (15. výzva)

18) Je možné považovat za změnu povrchu nepropustného na polopropustný až propustný zrušení asfaltového chodníku a jeho předláždění žulovou kostkou a uplatnit 10% dotaci z realizačních nákladů na tento objekt?

Způsobitelným výdajem v intravilánu sídel (SC 4.4) je přeměna ploch nepropustných na plochy propustné s využitím vegetačních prvků - pokud se tedy jedná o chodník, je možné považovat odstranění asfaltu za způsobitelný výdaj pouze tehdy, pokud ho nahradíte povrchem s vegetačními prvky (např. štěrkový trávník, zatravnovací dlaždice).

19) Jakým způsobem lze realizovat cesty a pěšiny v rámci sídelní zeleně?

Pokud se bude jednat o rekonstrukci cesty v rámci komplexního řešení ploch zeleně v sídle, je možné použít přírodní materiál (např. zemina, štěrka, kůra, štěrk), při zachování minimálně polopropustnosti povrchu (protierozní a odvodňovací prvky nejsou způsobitelným výdajem). Maximální způsobitelné výdaje na cesty jsou 10 % z celkových způsobitelných výdajů projektu, přičemž realizace cesty tvoří pouze doplňkovou aktivitu k realizaci zeleně. Poměr nákladů spojených s rekonstrukcí a realizací cest a pěšin s polopropustným a propustným povrchem k nákladům na řešení ploch zeleně je nejvýše 1/10.

20) U specifického cíle 4.4 je podmínka, že obec dosahuje ke dni podání žádosti minimálního počtu 500 obyvatel. Toto omezení se vztahuje na místo realizace projektu, nebo na obec jako žadatele? Jaké mají možnosti obce pod 500 obyvatel?

Obcí se v rámci této podmínky myslí místo realizace projektu, podmínka se tak vztahuje k území nikoliv k žadateli. V případě, že se obec skládá z místních částí a projekt má být realizován jen v některé z nich, počty obyvatel všech místních částí se sčítají. Žádost mohou podat všichni oprávnění žadatelé uvedení v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory (ke stažení na <http://www.opzp.cz/obecne-pokyny/dokumenty>) a na všechny se vztahuje omezení realizace záměru v obci nad 500 obyvatel. Jako povinná příloha k žádosti se dokládá čestné prohlášení statutárního zástupce obce či vyjádření orgánu státní správy a samosprávy o dosažení hranice 500 obyvatel (Pravidla pro žadatele a příjemce – Přílohy).

Realizace zeleně ve městech pod 500 obyvatel lze financovat např. z národního Programu zeleň do měst a jejich okolí (<https://www.sfzp.cz/sekce/705/program-zelen-do-mest-a-jejich-okoli>), který vyhláší Ministerstvo životního prostředí a administruje SFŽP. Některá opatření lze též financovat z Integrovaného regionálního operačního programu (např. zeleň u budov, komunikací, parky a zahrady aj).

21) Co jsou „Studie systému sídelní zeleně“? Musí z nich realizované projekty ve SC 4.4 vycházet?

Jedná se o strategický a koncepční dokument rozvoje veškerých ploch zeleně sídla (veřejné, vyhrazené i soukromé), který eviduje, hodnotí a navrhuje obnovu a tvorbu zeleně s cílem zajistit zlepšení kvality životního prostředí v sídle a zvýšení jeho ekologické stability (odolnosti vůči vnějším vlivům). Za tímto účelem je zeleň v sídle navrhována jako funkčně, případně prostorově spojitý systém ploch zeleně zastavěného území a zastavitelných ploch v návaznosti na zeleň v krajině.

Studie kategorizuje veškeré plochy zeleně v sídle dle funkčního, plošného a prostorového významu a dle kvality. Na základě rozboru zeleně sídla studie doporučuje regulativy pro jednotlivé kategorie, dělí plochy do intenzitních tříd údržby, stanovuje rámcové zásady rozvoje a údržby. Dále navrhuje etapizaci rekonstrukce, realizace a dalších úprav zeleně.

V případě potřeby také specifikuje podobu vegetačních úprav a vybavenost ploch.

Studie je pro obec odborným podkladem pro postupy územního plánování, pro projekční a realizační činnost i pro správu (ochranu a údržbu) zeleně na jejím území.

Systém sídelní zeleně se vymezuje v zastavěném území, zastavitelných plochách a případně nezastavěném území v bezprostřední vazbě na zastavěné území a zastavitelné plochy.

Pro předložení projektu do specifického cíle 4.4 „Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech“ není Studie systémů sídelní zeleně povinná. Opatření, která ze studie vycházejí, jsou v rámci hodnocení bodově zvýhodněna. Zpracování Studie systémů sídelní zeleně bez návazné realizace zeleně není podporováno. Studie je považována za způsobilý výdaj v rámci projektové přípravy (upřesnění naleznete v Pravidlech pro žadatele a příjemce v kapitole B.2). Osnovu a metodický rámec, z něž musí studie vycházet, zpracovalo Ministerstvo životního prostředí. Ke stažení je na stránkách www.opzp.cz v sekci Dokumenty.

22) Jaké jsou možnosti čerpání dotace na vodní nádrže v intravilánu obcí?

Prostřednictvím SC 4.4 „Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech“ je možné získat dotaci pouze na:

- *realizaci přírodě blízkých opatření ke zpomalení odtoku a retenci srážkové vody, a to pouze jako součást zakládání a obnovy ploch a prvků sídelní zeleně,*

- *obnovu a zakládání vodních a mokřadních biotopů prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí.*

Výdaje na obnovu a zakládání přírodě blízkých doprovodných vodních prvků a ploch (tůň, jezírek, mokřadů, průlehu, drobných retenčních nádrží na srážkovou vodu, částí vodních toků apod.) s výjimkou samostatného odbahňování (není podporováno) mohou dosahovat jen do výše 10 % celkových způsobilých nákladů projektu na realizaci sídelní zeleně.

Malou vodní nádrž v intravilánu sídel s případnou doprovodnou zelení je možné podpořit ze SC 4.3 v rámci aktivity 4.3.2: „Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur“. Výše podpory pro obnovu malých vodních nádrží je v tomto případě pouze 50 %. Podmínkou přijatelnosti daného projektu však je, aby nádrž neměla pouze retenční a akumulaci funkci, ale přispěla i k posílení ekologicko-stabilizačních funkcí krajiny a biodiverzity. Například realizace koupaliště by nesplňovala tyto podmínky, proto není podporována.

23) Je možno ve SC 4.4 zahrnout do uznatelných nákladů zídky a zpevnování svahů, pokud budou zabraňovat sesuvu půdy a splachům?

Zídky mohou být použity v rámci realizace a obnovy sídelní zeleně pouze pokud jsou potřebné k udržení svahu, na kterém bude provedena výsadba dřevin, a pokud není možné využít jiného opatření přírodního charakteru. Podpora ve SC 4.4 není zaměřena na sanaci sesuvů, nýbrž na zeleň – podporované opatření terénních úprav musí mít přímou vazbu na realizaci zeleně.

24) Lze v rámci SC 4.4 podpořit revitalizaci zámeckého parku, pokud je národní kulturní památkou?

Národní kulturní památky jsou podporovány z IROP - Integrovaného regionálního operačního programu. Pouze pokud je území národní kulturní památkou a současně se jedná o zvláště chráněné území nebo území soustavy Natura 2000 z alespoň 50 % obnovovaného území, je podpora z OPŽP možná.

III. Vyplnění žádosti v IS KP14+:

25) Jak mám vyplnit pole Specifické cíle?

Každá z výzev 10. až 15. má vždy předdefinovaný právě jeden specifický cíl. Na žádosti o podporu vybere žadatel v názvu cíle tento předdefinovaný specifický cíl. Procentní podíl zvoleného cíle činí vždy 100 %.

26) Jak mám vyplnit Indikátory?

Indikátory jsou zpřístupněny k vyplnění teprve poté, co byla vyplněna a uložena část Specifické cíle. V části Indikátory vidí žadatel na hlavní stránce indikátory nastavené jako povinné. Z této skupiny vybere indikátory relevantní pro daný typ opatření a doplní pro ně cílové hodnoty, včetně data cílové hodnoty. U nerelevantních indikátorů žadatel jako cílovou hodnotu zadá nulu.

Skrze tlačítko nový záznam – kód indikátoru – se žadateli zobrazí menu obsahující indikátory z kategorie povinně volitelných. Žadatel vybere všechny indikátory relevantní pro realizovaný typ opatření a doplní pro ně požadované hodnoty (cílové, případně výchozí hodnoty a odpovídající datumy).

27) Jak mám vyplnit Kategorie intervencí?

V Kategoriích intervencí vybere žadatel pro každou část (tematický cíl, oblast intervence atd.) odpovídající hodnotu z nabízeného menu (často je na výzvě předdefinována k výběru pouze jedna hodnota).

Pokud byla pro danou část vybrána pouze jedna hodnota, bude odpovídající procentní podíl 100 %. Pokud bylo žadatelem či systémem vybráno více hodnot, rozdělí žadatel procentní podíl mezi tyto hodnoty způsobem, který odpovídá realizaci projektu (např. 100 % a 0 % nebo 50 % a 50 % apod.).

28) Jak mám vyplnit část Horizontální principy?

Jediným horizontálním principem na výzvách 10. až 15. je „Trvale udržitelný rozvoj (environmentální indikátory)“. Žadatel vybere způsob, jakým projekt daný horizontální princip ovlivňuje (cílené zaměření, pozitivní vliv, neutrální vliv) a tento vliv popíše v souladu se zaměřením projektu.

29) Jak mám vyplnit Přehled zdrojů financování?

Na výzvách je nastavena výše % podílu vlastního financování. U výzev 10., 11., 13., 14. a 15. se jedná o minimální podíl vlastního financování žadatele. Žadatel v části Přehled zdrojů

financování vybere odpovídající Zdroj financování vlastního podílu a provede Rozpad financí (skrže tlačítko Rozpad financí). Částka Celkových způsobilých výdajů (CZV), uvedených v Rozpočtu, bude rozdělena odpovídajícím % poměrem mezi Vlastní zdroj financování a Příspěvek Unie.

Na výzvě 12. se procento vlastního financování odvíjí od realizovaného opatření (např. realizace vodních nádrží – rybníků 50 %, zprůchodnění migračních bariér 25 %, viz. Text 12. výzvy). Žadatel proto musí upravit % vlastního financování v závislosti na jím plánovaném opatření. Poté žadatel vybere Zdroj financování vlastního podílu, provede Rozpad financí a obrazovku Uloží.

Pokud si žadatel není jist, zda jeho projekt bude vytvářet čisté peněžní příjmy, vyplní do pole Jiné peněžní příjmy (JPP) a JPP nezpůsobilé nulovou hodnotu. Pokud by se v průběhu realizace čisté peněžní příjmy na projektu vyskytly, dojde k úpravě dotace prostřednictvím žádostí o platbu.

30) Jak mám vyplnit modul CBA?

U projektů nad 5 mil. Kč musí žadatel vyplnit CBA analýzu v příslušném modulu CBA. Pokud projekt nevytváří příjmy dle čl. 61 obecného nařízení ani jiné peněžní příjmy (dále jen „JPP“), vyplní žadatel pouze záložku Základní informace a Investice a zdroje.

U projektů nad 5 mil. Kč, které generují příjmy dle č. 61 obecného nařízení nebo JPP, vyplní žadatel v modulu CBA všechny příslušné záložky v levé části menu. U projektů nad 100 mil. Kč je navíc žadatel povinen zaškrtnout a vyplnit ekonomickou analýzu.

Pokud žadatel s projektem generujícím příjmy vyplní finanční analýzu v modulu CBA, přenesou se po stisknutí tlačítka Rozpad financí (na záložce Rozpad zdrojů financování) data z CBA do žádosti.

Více informací naleznete v příručce k modulu CBA. V případě dotazů je možné se obrátit na e-mailovou schránku dotazy.CBA@sfzp.cz.

31) Jak mám vyplnit Finanční plán?

Finanční plán představuje plán žádostí o platby. Součet částek za všechny roky v polích Vyúčtování – investice a Vyúčtování – neinvestice musí odpovídat částce Celkových způsobilých výdajů dle Rozpočtu. Žadatel ověří soulad mezi Rozpočtem a Finančním plánem skrže pole Kontrola shody částek finančního plánu a rozpočtu. Pokud nejsou částky v souladu, systém žadateli neumožní žádost finalizovat.

32) Jak mám vyplnit záložku umístění?

Žadatel vyplní místo realizace projektu až do nejnižší možné úrovně (obce). V případě, že se akce realizuje na hranici dvou obcí, vyplní žadatel tu obec, na níž je realizována prevažující část opatření. V případě opatření realizovaných na rozsáhlém území (například likvidace invazních druhů) vyplní žadatel umístění projektu do úrovně ORP.

IV. Výklady:

Ekologicko – stabilizační funkce:

Pojem ekologicko-stabilizační funkce se vztahuje především k významným krajinným prvkům, které jsou definovány ze zákona o ochraně přírody a krajiny (mj. rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy), a nebo k těm prvkům v krajině, které jsou jako VKP registrovány (např. mokřady).

Významné krajinné prvky jsou podle § 3 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability.

Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce. Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením a využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich ekologicko-stabilizační funkce.

Obecně se tedy dá říci, že pod ekologicko-stabilizačními funkcemi si lze představit soubor projevů přírodní lokality (stanoviště, biotopu apod.), díky nimž je zachováváno typické prostředí a jeho ekologická hodnota.

Ekologicko-stabilizační funkce jsou pro jednotlivé typy prostředí odlišné, obecně by se však daly uspořádat do následujících kategorií:

- biologické funkce,
- krajínotvorné funkce,
- půdoochranné funkce,
- hydrologické funkce,
- samočistící funkce,
- apod.
-

Příklady ekologicko-stabilizačních funkcí VKP:

VKP rybník

Přestože je VKP rybník umělý biotop, v případě, že není využíván k intenzivnímu chovu ryb nebo vodní drůbeže nebo výrazně zanášen sedimentem a živinami v důsledku nevhodného hospodaření v povodí, vykazuje zpravidla níže uvedené ekologicko-stabilizační funkce:

- vytváří ustálené hydrologické prostředí v průběhu roku,

- vytváří vhodné prostředí pro výskyt vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů vázaných na vodní prostředí,
- vykazuje dostatečně vyvinuté litorální pásmo,
- vykazuje přírodě blízké tvary břehů a břehové porosty,
- podporuje volný pohyb organismů v krajině a vytváří prvek ekologické stability,
- schopnost samočistící funkce vody a
- další druhotné funkce (rekreace, akumulace vody apod.)

Rybníky jsou určeny pro naplnění cílů podpory ochrany přírody, především podpory a zvyšování biodiverzity. Přípustné jsou takové rybí obsádky, které nejsou v rozporu s udržením příznivých ekologických poměrů nebo které přispívají k potlačování invazních druhů.

VKP vodní tok

Mezi VKP vodní tok se řadí vodní toky přirozené, revitalizované, degradované (napřímené, zahloubené, opevněné, přehrazené apod.) i umělé (náhony, průplavy apod.), a to včetně koryta vodního toku, břehových a doprovodných porostů, případných ostrůvků a slepých ramen. Při minimalizaci činností poškozujících ekologický stav vodních toků a maximálním využití schopnosti samovolné renaturace, vykazují vodní toky zpravidla níže uvedené ekologicko-stabilizační funkce:

- tvoří přirozený migrační koridor pro organismy, pro transport sedimentů i živin,
- neustálým přizpůsobováním se podmínkám proudění a režimu sedimentů utváří typický morfologický systém (s odpovídajícím prostorovým rozsahem a tvarovou členitostí včetně přirozeného tvaru příčného profilu), který vytváří podmínky pro členitost hydraulickou,
- přirozená tvarová členitost koryta vytváří povrchy, stanoviště a úkryty (biotopy) pro vodní a na vodu vázané organismy (oživení vodního toku), velmi často je biotopem s výskytem mnoha vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů,
- samovolně poskytuje prostor pro akumulaci a retenci vody v korytě vodního toku a jeho nivě, čímž za větších průtoků tlumí rychlosti nástupu a velikost kulminace povodňových vln,
- ve volné krajině pravidelnými záplavami nivy podporuje její biologickou a geologickou diverzitu a tím i ekologickou stabilitu,
- vytváří podmínky pro samočistící procesy (čím prostorově rozsáhlejší a členitější je koryto vodního toku, tím je tato schopnost účinnější) a
- další druhotné funkce.

VKP údolní niva

Údolní niva představuje krajinný útvar, v rámci kterého se mohou vyskytovat všechny ostatní významné krajinné prvky nebo jejich mozaikovitá kombinace. Speciálně lze v případě údolní nivy zdůraznit tyto ekologicko-stabilizační funkce:

- poskytuje vhodné podmínky pro migraci rostlin a živočichů,

- poskytuje prostor pro akumulaci a retenci vody a tlumí rychlosti nástupu a velikost kulminace povodňových vln za větších průtoků a
- podporuje tvorbu doprovodných vodních ploch (např. slepá ramena, mokřady, tůň, apod.), které jsou cennými biotopy velkého množství rostlin a živočichů.

VKP rašeliniště (ZCHÚ)

VKP rašeliniště je část krajiny s přirozeným výskytem rašeliny o hloubce vyšší než 0,3 m a ploše větší než 0,25 ha, který je existenčně závislý na životním prostředí organismů, které jej tvoří a kvalitě (chemismu) vody. Rašeliniště vykazuje zpravidla níže uvedené ekologicko-stabilizační funkce:

- podporuje hromadění odumřelé organické hmoty (převážně rašeliničků), která se za omezeného přístupu vzduchu mění v humolit – rašelinu,
- schopnost zadržovat vodu a vytvářet specifický vodní režim,
- vytváří specifické mikroklimatické podmínky,
- vykazuje vysokou biodiverzitu, častý výskyt vzácných a ohrožených druhů rostlin a
- další druhotné funkce.

Mokřady a tůň

Jako mokřad se označuje území, v němž hladina vody vystupuje k terénu a nad terén, aniž by vytvářela větší volnou vodní plochu. Jedná se především o rašeliniště, prameniště, rákosiny, podmáčené louky a lesy, okraje vodních ploch a nivy vodních toků.

Jako VKP mokřad lze zaregistrovat rašeliniště s hloubkou nižší než 0,3 m a plochou menší než 0,25 ha. A dále např. zamokřené plochy bez výskytu rašeliničku. Může se jednat např. o bývalé rybníky, které jsou již z větší části zazeměné a neplní již svou funkci rybníku, a zároveň představují biotop na vodu vázaných organismů.

Tůň je terénní deprese nebo prohlubeň v terénu, trvale nebo periodicky naplněná vodou. Tůň vzniká přirozeně (např. stará ramena v říčním aluviu) nebo uměle (antropogenním zásahem). Zdrojem vody pro tůň jsou převážně atmosférické srážky, povrchový a podpovrchový odtok vody (plošný nebo soustředěný), podzemní voda, povrchové vodní toky nebo odtok vody z drenážních systémů. Tůň jsou zpravidla zcela zahloubené pod úroveň terénu, nemají hráz ani jiná technická zařízení (výpust, bezpečnostní přeliv), maximální hladina vody v tůni může být dána úrovní okolního terénu. Odtok vody z tůň je řešen přírodě blízkým způsobem.

Objekty tůň (mokřad) jsou určeny pro naplnění cílů podpory ochrany přírody, především podpory a zvyšování biodiverzity. Nejsou určeny k chovu ryb ani vodní drůbeže. Přípustné jsou výhradně specifické rybí obsádky určené k udržení příznivých ekologických poměrů, zejména k potlačování invazních druhů.

Mokřady a tůň zpravidla vykávají níže uvedené ekologicko-stabilizační funkce:

- vykazují přirozenou tvarovou členitost břehů i dna (variabilita hloubek, kombinace zatopených a nezatopených povrchů, pozvolný sklon břehů a dna) a vytváří stanoviště a úkryty pro živočichy,
- vykazují vysokou biodiverzitu, častý výskyt vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů vázaných na vodní prostředí,
- podstatná část rozlohy je tvořena mělčinami s vyvinutým litorálním pásmem,

- vytváří ustálené hydrologické prostředí, případně periodické kolísání hladiny vody v průběhu roku,
- samovolně poskytuje prostor pro akumulaci a retenci vody v krajině,
- podporují volný pohyb organismů v krajině.

V rámci OPŽP 2014-2020 nebudou tedy podporována ta opatření, která budou v rozporu s výše uvedenými ekologicko-stabilizačními funkcemi nebo je nebudou významně posilovat.

Retenční funkcí rozumíme přirozené nebo umělé dočasné zadržení vody v krajině v přirozených terénních depresích, v půdním profilu, v korytě toku, vodní nádrži - rybníku apod. Retence vody je důležitým faktorem pro zachycení srážek a transformaci průtoků. Retenční funkce jsou pak jasně vázány na potřebu zpomalení povrchového odtoku vody na většině území ČR - mimo významné sídelní útvary a na potřebu vyrovnané vodní bilance v krajině.

V naší krajině není dostatek vodních ploch definovaných jako jezero eventuálně mokřad (nikoliv rybník a přehrada), které omezují dopady dlouhodobého sucha.

Ke zvýšení retenční funkce krajiny přispívají mj. dostatečně zapojené břehové porosty, výskyt tůní, slepých ramen, mokřadů, přirozeně členitá koryta vodních toků s dostatečně dlouhou trasou - meandry, plochy pro přirozený rozliv (např. říční nivy, lužní lesy), vodní nádrže - rybníky, aj. Do kategorie obnovy retenční funkce lze tedy řadit veškerá opatření, která povedou k akumulaci vody (včetně tvorby nových akumulacních prostor) a k její infiltraci.

Ovšem pouze za podmínek, kdy nedojde k negativním zásahům do ekologicko-stabilizačních funkcí stávajících lokalit; tedy například nebude na přírodním vodním toku s aktivní údolní nivou navržen rybník nebo částečně zamokřený poldr s cílem projektu posílit retenční funkci krajiny.

V souladu se specifickými kritérii přijatelnosti pro aktivitu 4.3.2 nebudou podporovány projekty výstavby nebo obnovy rybníků, mokřadů či tůní, jejichž cílem je pouze retence vody.